

Nr 104.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1923 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare jämte en i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare för samma budgetår beräkna *dels* under femte huvudtiteln ett extra anslag å 16,000 kronor, *dels* under åttonde huvudtiteln ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor, *dels ock* under nionde huvudtiteln ett belopp av 9,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 9 mars 1923 dagtecknad proposition, nr 138, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att till vissa i propositionen omförmälda ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare skola under budgetåret 1923—1924 utgå tillfälliga lönetillägg med i propositionen angivna belopp;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, där vid någon av i propositionen nämnda institutioner äro anställda icke-ordinarie befattningshavare, vilka med avseende å tjänsteställning och avlöning äro att likställa med sådana ordinarie befattningshavare, om vilka nu är fråga, tilldela sagda befattningshavare tillfälligt lönetillägg efter enahanda grunder, som gälla i fråga om tillfälliga lönetillägg åt motsvarande ordinarie befattningshavare;

dels till beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare å riksstaten för budgetåret 1923—1924 såsom extra förslagsanslag anvisa följande belopp, nämligen:

under femte huvudtiteln	kronor	16,000
» åttonde »	»	42,000
» nionde »	»	10,000;

dels ock besluta, att de tillfälliga lönetilläggen till vaktmästarna vid statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. och flottans pensionskassa skola utgå av respektive pensionsanstalters medel.

Ifrågavarande proposition har hänvisats till statsutskottet i vad densamma ankomme på utskottets handläggning.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts föreliggande proposition har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *P. Pehrsson* i Göteborg väckt motion, nr 252, vari hemställts, att riksdagen måtte *dels* besluta, att för budgetåret 1923—1924 skola till vaktmästarna vid de ecklesiastiska konsistorierna utgå tillfälliga lönetillägg enligt i motionen angivna grunder, *dels ock* för beredande av sådana tillfälliga lönetillägg i riksstaten för budgetåret 1923—1924 såsom extra förslagsanslag å åttonde huvudtiteln anvisa ett belopp av 45,660 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom i propositionen erinrats, erhöilo vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid centrala ämbetsverk med flera myndigheter förbättrade avlöningsförmåner genom beslut av 1918 års lagtima riksdag, och hava på grund av denna särskilda lönereglering befattningshavarna i fråga undantagits från den tillfälliga löneförbättring, som utgått vid de centrala verken i allmänhet, intill dess dessa nyreglerats.

Vid den definitiva löneregleringen hava — såsom ock i propositionen framhållits — vaktmästarna, under benämning expeditionsvakter, erhållit väsentligt höjd avlöning, varigenom vaktmästarna vid de oreglerade verken kommit att, trots det högre dyrtidstillägget, uppbära väsentligt lägre sammanlagd avlöning än motsvarande lönereglerade befattningshavare.

Då till följd av mellankommande omständigheter den definitiva lönereglering för de vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, varom nu är fråga, icke kommit till stånd inom den tid, som från början torde hava avsetts, har det synts utskottet billigt, att —

i avvaktan på löneregleringens genomförande — befattningshavarna beredas löueförbättring i form av tillfälliga lönetillägg i den omfattning, utskottet här nedan förordar.

Vad angår storleken av de tillfälliga lönetilläggen, har Kungl. Maj:t vid beräklandet av dessa tagit till utgångspunkt de belopp, som av 1902 års löneregleringskommitté föreslagits för vaktmästare vid överståthållarämbetets kansli och länsstyrelserna, enligt vilket förslag dessa skulle så avpassas, att det sammanlagda beloppet av begynnelseavlönningen å ordinarie stat och lönetillägget med därå belöpande dyrtidstillägg enligt de för icke nyreglerade verk bestämda grunder skulle stå i viss relation till den för en befattningshavare i den nya lönegraden B 1 (expeditionsvakt) å vederbörande ort fastställda begynnelönen jämte därå belöpande dyrtidstillägg enligt de för nyreglerade verk gällande grunder.

Den huvudsakliga innebörden av förslaget framgår av följande ur propositionen hämtade sammanställning av avlöningarna för vissa huvudtyper av befattningshavare, tillhörande Stockholmsortsgruppen, med inberäkning av dyrtidstillägg enligt de av Kungl. Maj:t i innevarande års proposition nr 2 föreslagna grunder för befattningshavare över 25 år utan barn:

	Nuvarande avlöning, inklusive dyrtids- tillägg	Motsvarande reglerad avlöning, inklusive dyrtids- tillägg	Föreslagna tillfälliga lönetillägg	Avlöning, inklusive tillfälliga lönetillägg och dyrtids- tillägg
Preparator.....	3,014.—	3,555.72	200.—	3,288.—
Förste vaktmästare eller institutionsvaktmästare	2,603.—	3,370.08	300.—	3,014.—
Vaktmästare	2,192.—	2,998.80	300.—	2,603.—

Med tillämpning av ovan angivna principer och med iakttagande av senast fastställda dyrortsindelning har i propositionen, i vad den samma ankommer på statsutskottets handläggning, tillfälligt lönetillägg föreslagits för nedannämnda ordinarie befattningshavare med följande belopp för envar, nämligen:

Under femte huvudtiteln:

Statens bakteriologiska laboratorium:

1 vaktmästare och preparator	200
1 stallförman och 1 vaktmästare	300

Statens rättskemiska laboratorium:	
1 vaktmästare	300
Överståthållarämbetets kansli:	
2 vaktmästare	300
Länsstyrelsen i Stockholms län:	
2 vaktmästare	300
Länsstyrelsen i Uppsala län:	
2 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Södermanlands län:	
2 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Östergötlands län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Jönköpings län:	
2 vaktmästare	170
Länsstyrelsen i Kronobergs län:	
2 vaktmästare	100
Länsstyrelsen i Kalmar län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Gotlands län:	
2 vaktmästare	170
Länsstyrelsen i Blekinge län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Kristianstads län:	
2 vaktmästare	170
Länsstyrelsen i Malmöhus län:	
3 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Hallands län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län:	
2 vaktmästare	380
Länsstyrelsen i Älvsborgs län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Skaraborgs län:	
2 vaktmästare	240
Länsstyrelsen i Värmlands län:	
2 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Örebro län:	
2 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Västmanlands län:	
2 vaktmästare	380
Länsstyrelsen i Kopparbergs län:	
2 vaktmästare	310
Länsstyrelsen i Gävleborgs län:	
2 vaktmästare	380
Länsstyrelsen i Västernorrlands län:	
2 vaktmästare	305

Länsstyrelsen i Jämtlands län:	
2 vaktmästare	235
Länsstyrelsen i Västerbottens län:	
2 vaktmästare	235
Länsstyrelsen i Norrbottens län	
2 vaktmästare	375

Under åttonde huvudtiteln:

Landsarkivet i Vadstena:	
1 vaktmästare	170
Landsarkivet i Uppsala:	
1 vaktmästare	310
Landsarkivet i Lund:	
1 vaktmästare	240
Landsarkivet i Göteborg:	
1 vaktmästare	380
Naturhistoriska riksmuseet:	
4 preparatorer och 1 maskinist	200
1 förste vaktmästare samt 6 vaktmästare, varav 1 tillika portvakt och	
1 tillika trädgårdsskötare	300
Akademien för de fria konsterna:	
1 förste och 1 andre vaktmästare samt 1 portvakt och 1 eldare	300
Musikaliska akademien:	
1 eldare (= förste vaktmästare) och 1 vaktmästare	300
Uppsala universitet:	
Biblioteket:	
1 maskinist	210
1 förste vaktmästare och 3 vaktmästare	310
Anatomiska institutionen:	
1 preparator	210
1 vaktmästare	310
Patologiska institutionen:	
1 vaktmästare	310
Fysiologiska institutionen:	
1 vaktmästare	310
Institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi:	
1 vaktmästare	310
Farmakologiska institutionen:	
1 vaktmästare	310
Institutionen för allmän och analytisk kemi:	
1 maskinist	210
2 vaktmästare	310
Mineralogisk-geologiska institutionen:	
1 vaktmästare, tillika preparator	210
Fysiska institutionen:	
1 maskinist	210
2 vaktmästare	310

Astronomiska institutionen:	
1 vaktmästare	310
Meteorologiska institutionen:	
1 vaktmästare	310
Botaniska institutionen:	
2 underträdgårdsmästare, 2 trädgårdsmedhjälpare och 1 vaktmästare	310
Zoologiska institutionen:	
2 vaktmästare	310
Museet för nordiska fornsaker:	
1 vaktmästare	310
Gymnastikinrättningen:	
1 vaktmästare, tillika eldare	310
Kansliet:	
1 vaktmästare, 1 fakultetsvaktmästare och 1 portvakt	310
Drätselverket:	
1 maskinist vid universitetsbyggnaden	210
1 ränteri- och kontorsvaktmästare	310
Lunds universitet:	
Biblioteket:	
3 vaktmästare och 1 eldare	240
Anatomisk-histologiska institutionen:	
1 preparator	140
1 vaktmästare	240
Fysiologiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Medicinskt-kemiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Patologisk-anatomiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Astronomiska observatoriet:	
1 vaktmästare	240
Botaniska institutionen:	
1 underträdgårdsmästare och 2 trädgårdsmedhjälpare	240
Fysiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Geologisk-mineralogiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Kemiska institutionen:	
1 vaktmästare	240
Zoologiska institutionen:	
2 vaktmästare	240
Historiska museet samt mynt- och medaljkabinettet:	
1 vaktmästare	240
Gamla bibliotekshuset:	
1 vaktmästare	240
Kansliet:	
1 vaktmästare (kursor)	240

Räntekammaren:	
1 universitetsvaktmästare och 1 eldare, tillika trädgårdsdräng	240
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:	
1 preparator samt 1 maskinist och eldare	200
10 vaktmästare	300
Tandläkarinstitutet:	
1 vaktmästare	300
Farmaceutiska institutet:	
1 förste vaktmästare, 1 vaktmästare, tillika maskinist och eldare samt 1 vaktmästare	300
Tekniska högskolan:	
1 förste vaktmästare, 1 vaktmästare, 1 maskinist, 11 laboratorievakt- mästare och 1 reparatör	300
1 verkmästare	200
Chalmers tekniska institut:	
1 förste vaktmästare, 1 vaktmästare, 1 vaktmästare vid fysiska in- stitutionen, 1 vaktmästare vid elektrotekniska laboratoriet, 1 vakt- mästare vid kemiska laboratoriet och 1 vaktmästare vid maskin- laboratoriet	380
1 maskinist och 1 gårdskarll	280
Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:	
2 vaktmästare	240
Tekniska läroverket i Örebro:	
1 vaktmästare, 1 laboratorievaktmästare samt 1 maskinist och eldare	310
Tekniska läroverket i Malmö:	
1 vaktmästare, 1 laboratorievaktmästare samt 1 maskinist och eldare	310
Elektriska fackskolan i Västerås:	
1 vaktmästare	380
Tekniska elementarskolan i Norrköping:	
1 vaktmästare	310
Tekniska elementarskolan i Borås:	
1 vaktmästare	240
Tekniska läroverket i Härnösand:	
1 vaktmästare, 1 laboratorievaktmästare samt 1 maskinist och eldare	380
Gymnastiska centralinstitutet:	
1 vaktmästare och 1 portvakt	300

De sålunda ifrågasatta lönetilläggsbeloppen hava — med undantag därav, att de tre preparatorer vid naturhistoriska riksmuseet, vilka i sammanhang med behandlingen av åttonde huvudtiteln av riksdagen beviljats personliga avlöningstillägg å 500 kronor för envar, icke torde böra komma i åtnjutande av ifrågavarande löneförbättring — synts utskottet väl avvägda, och får utskottet alltså tillstyrka, att lönetilläggen bestämmas i enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit med nämnda undantag.

Kungl. Maj:ts framställning om att vid ovan omförmälda institu-
Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 54 häft. (Nr 103—105.) 2

tioner anställd icke-ordinarie befattningshavare, vilken med avseende å avlöning och tjänstgöring likställts och fortfarande bör likställas med motsvarande ordinarie befattningshavare, jämväl måtte komma i åtnjutande av nu berörda lönetillägg, har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad slutligen beträffar motionärens förslag, att tillfälliga lönetillägg även måtte beredas vaktmästare vid de ecklesiastika konsistorierna, vill utskottet framhålla, att löneförmånerna till ifrågavarande vaktmästare för närvarande icke utgå efter enhetliga principer. Konsistorievaktmästarna åtnjuta sålunda avlöning till skiftande belopp dels av ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner jämte anslag, som årligen anvisas till förstärkande därav, dels i vissa fall till någon del av sammanskott från prästerskapet eller av domkyrkomedel ävensom av vissa kassor och fonder. Med hänsyn härtill och i betraktande jämväl av ifrågavarande vaktmästares växlande tjänstgöringsförhållanden i olika stift har utskottet funnit sig icke kunna i detta sammanhang och utan närmare utredning inlåta sig på frågan om ändring i deras löneförhållanden. Utskottet får alltså avstyrka motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag å ovanberörda motion, må, i vad angår ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, tillhörande de här ovan under femte och åttonde huvudtitlarna uppförda institutioner,

a) besluta, att till nämnda ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare skola under budgetåret 1923—1924 utgå tillfälliga lönetillägg med i statrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 16 mars 1923 angivna belopp, dock att dylika tillägg icke må utgå till de tre preparatorer, som jämlikt riksdagens skrivelse nr 8 A, punkt 23, av riksdagen för samma tid beviljats personliga avlöningstillägg å 500 kronor för envar;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, där vid någon av nu ifrågavarande institutioner äro anställda icke-ordinarie befattningshavare, vilka med avseende å tjänsteställning och avlöning äro att likställa med sådana ordinarie befattningshavare, om vilka nu är fråga, tilldela sagda befattningshavare tillfälligt lönetillägg

efter enahanda grunder, som gälla i fråga om tillfälliga lönetillägg åt motsvarande ordinarie befattningshavare;

c) till beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare å riksstaten för budgetåret 1923—1924 såsom extra förslagsanslag anvisa:

under femte	huvudtiteln.....	kronor	16,000	och
»	åttonde	»	42,000.	

Stockholm den 11 maj 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtande nr 103.

Reservation

av herrar S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, H. F. Lamm, O. U. B. Olsson, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, A. Anderson i Råstocck, K. V. Rydén, O. H:son Waldén, C. R. Jansson i Falun och A. Å. Törnkvist i Karlskrona, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag oförändrat.